קו למושב

שבועון המושבים וההתיישבות הכפרית • מס' 793 • 25 ביולי 2013 • י"ח באב תשע"ג

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה לחקלאות מזון וסביבה ע"ש רוברט ה. סמית, ברחובות
המדור ללימודי חוץ

קורס ניהול לול
ההרשמה למחזור ה-7

ראה עמ' 21

לרקוד כמו צועניה

כשנולד, מסעיר ומלהיט את הדם כבר מראשיתו, נקרא בשם אחר, אך אין זה משנה – חשוב רק הקצב שפורץ מהפלמנקו, והשמחה שהוא מביא לתושבי עמק חפר והשרון. ליאת קפלינסקי מכפר ויתקין, שרוקדת פלמנקו מגיל 16, מלמדת בני ארבע ובני 70 להקיש באצבעות, בעקב ובכף הרגל לפי המקצב הצועני

צילום: דן כתרי

"סניור"
להדברה טובה יותר

תכשיר חדשני להדברת קרציות, פרעושים, וזבובים במשק החי

מכתשים
מפעלים כימיים בע"מ

לשרותכם בייעוץ והדרכה:
רמי שניידר
מנהל תכשירי תברואה ווטרינריה
משרד: 03-6577577 נייד: 052-6056069

תוכן

צירופי קיץ
שלוות הנפש מתערערת בשהחום וקלקולים מכניים עושים יד אחת נגדנו
8

צילום: יעל ירקוני

יישוב לתפארת
רמות השבים, שהקימו הייקים בשנת 33', נחשב גן עדן עלי אדמות
14

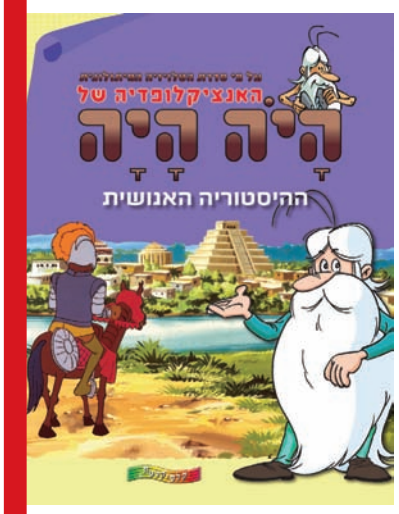

הָיֹה הָיָה
האיש החכם, לבן הזקן, וכל הדמויות המוכרות בספר חדש לילדים
20

מהקרקס באהבה יבל ברקאי

תרגיל סיום

הקרקס הישראלי בכפר יהושע העלה מופע לחתימת שנת הלוליינות והאקרובטיקה

כ–500 צופים היו באירוע סיום השנה של בית הספר לקרקס בכפר יהושע. המיזם המיוחד, שהתמקם בבית העם של המושב, שיפץ אותו והתאימו לצרכיו, ציין את תום החוגים לרגל חופשת הקיץ בשני מופעים.

בבית העם של כפר יהושע פועל בית ספר לקרקס ייחודי מאוד. בתחילת יולי נערכו שם שני מו־פעים לסיכום השנה ונפרדו בו מארבע בוגרות הקרקס: להב שרעבי ממושב נהלל (אחרי שמונה שנים), רעות ביידץ מכפר יהושע (אחרי 11 שנים), נורית אמיר ממו־שב היוגב (11 שנים) ואוריה ברי מקריית חרושת (11 שנים).

מופע הסיום הציג את "מאחורי הקלעים של הקרקסים של שנות ה–20' וה–30' במאה הקודמת". בין הקטעים במופע: הליידי של הקרקס עולה ומתאמנת על הטרפז עד ששני עובדי בימה פוצחים בריב שנהפך לקטע אקרובטי מרהיב; שתי אקרובטיות מסין במופע עם שתי נמרות והמאלפת שלהן. כל ילדי החוגים של הקרקס, שמת־אמנים באקרובטיקה, בלוליינות ובענפי הקרקס השונים, השתתפו בהצגת הסיום.

נורית אמיר (היוגב): "בסיום המו־פע, אימא שלי עלתה לברך ואני בכיתי מרוב התרגשות, כי הקרקס היה הבית השני שלי. עכשיו אני הולכת לצבא".

בשני המופעים צפו כ–500 אנ־שים ואחריהם נאספו ל"מנגל" על הדשא נערי ונערות הקרקס, שהיו שמחים על האירוע, אבל עצובים על הפרידה מחברותיהן.

ילדי קרקס כפר יהושע. מראים מה למדו בחוג במשך השנה

צילום: גל מוסנזון

ערב הווי למתנדבי עין ורד

פעילי מוזיאון הטרקטור השתתפו בערב שהוקדש להנאה, ולא להנעה

בערב שבת, 12 ביולי, נערך במו־שב עין ורד אירוע חברתי למתנדבי מוזיאון הטרקטור ובנות זוגם. לאחר ארוחת ערב הוצג סרטון המתאר את פעילות המוזיאון ובעקבותיו נערך חידון בנושאים שבהם הוא עוסק – מכונאות, היסטוריה ומאפיינים של טרקטורים, מוצאם של כלי עיבוד השדה, צבעם ושנות פעילותם. המשתתפים גילו בקיאות רבה בחו־מר.

בהמשך, סיפר עודד ג'יבלי מסי־פורי יבניאל מראשית המאה הקו־דמת ולסיום, ביקשו הנוכחים מיוסי ברג להוביל שירה בציבור, וכך עשה בכישרון רב בעזרת חצוצרתו.

מתנדבי מוזיאון הטרקטור. גילו בקיאות רבה

שירה בציבור. יוסי ברג הוביל בחצוצרה

"קו למושב" גם באינטרנט - **תנועת המושבים:** www.tmoshavim.org.il ■ **תנועת האיחוד החקלאי:** www.ihaklai.org.il

קו למושב

■ **עורך:** דרור יוסף
■ **מנהלת עיתון** עדנה זיו

■ **כתבים** חני סולומון, יעקב לזר, נחמן גלבוע, עו"ד אפרת חקיקת, יבל ברקאי, עו"ד איילת רייך-מיכאלי, דגנית רם, זהר נוי, איתמר גור, סלע קורן, אבי אובליגנהרץ, בר-כוכבא מדרשי, דפנה מאור
■ **דואר אלקטרוני**
dror.maariv@gmail.com

מזכירה והפקה אסתי כלפון 03-5632547
esti.halfon@maariv.co.il
■ **גרפיקה מערכת** שרה ראובן
■ **גרפיקה מודעות** ניקולאי קולניק
מערכת 03-5632441
טל' לוח 03-5682878

יועצי פרסום דניאלה גבאי, יעקב קניאל, יורם טביבי, גילה סבן, רונית בר רוזן
טל' מודעות 03-5632547
פקס מודעות 03-5638728
מודעות kav_daf@maariv.co.il

סיימתם לקרוא?
אנא השליכו את הגיליון לפח המחזור הסמוך למקום מגוריכם.

המערכת והמנהלה רח' קרליבך 2, ת"א

כל הזכויות שמורות. אין להעתיק, לתרגם, לשדר בכל אמצעי, לאחסן במאגר מידע, לפרסם או להפיץ בכל אמצעי כל חלק מן המודפס בעיתון הזה.

מושבי מרחבים יהיו בעדיפות לאומית

הממשלה אישרה השקעת יותר מחצי מיליארד שקלים בפיתוח הנגב במשך חמש שנים. 14 מושבים ושני יישובים קהילתיים במועצה האזורית מרחבים והערים באר שבע, דימונה, ירוחם, ערד ואופקים יוכרזו "בעלי עדיפות לאומית"

תכנית המשרד לפיתוח הנגב והגליל, להשקיע כחצי מיליארד שקלים בנגב במשך חמש שנים, כמענה אזרחי לפרויקט מעבר בסיסי צה"ל דרומה, אושרה על ידי הממשלה. על פי ההחלטה, המועצה האזורית מרחבים והיישובים באר שבע, דימונה, ירוחם, ערד ואופקים יוכרזו "בעלי עדיפות לאומית" ויוגדרו כיישובי המטרה של התכנית.

על פי תכנית החומש, תשקיע הממשלה בתחומים רבים, ביניהם: האצת הפיתוח הכלכלי–תעסוקתי באזור תוך ניצול ההזדמנויות הכלכליות הטמונות במהלך באמצעות סבסוד אזורי תעשייה, הענקת תמריצים לחברות להקדים ולעבור לנגב באמצעות סיוע בשכר לעובדי היי–טק ועוד.

בתכנון, לעודד הגירה חיובית לנגב באמצעות הגדלת היצע הדיור, התרבות והפנאי ויצירת פתרונות דיור, במטרה למשוך אוכלוסייה צעירה להתיישב באזור. כמו כן, ינסו להגדיל את מספר המשרתים ביחידות הטכנולוגיות העוברות לנגב המתגוררים באזור. מוסדות חינוך, מרכזי תעסוקה ותשתיות שייבנו כחלק מהתכנית עשויים לתת מענה לאלפי אנשים שיעברו להתגורר בנגב עם מעבר בסיסי צה"ל לחבל הדרומי.

במועצה האזורית מרחבים, ששטחה מהגדולים בשטחי המועצות האזוריות בארץ, כלולים המושבים: אשבול, בטחה, גילת, מסלול, ניר משה, ניר עקיבא, פדויים, פטיש, פעמי תש"ז, קלחים, רנן, שדה צבי, תלמי ביל"ו ותפרח. שני יישובים קהילתיים נמצאים בשטחה: מבועים ושבי דרום. כפר הנוער ובית הספר החקלאי אשל הנשיא והמוסדות הרפואיים–שיקומיים עלה נגב תחת אחריותה.

התכנית הוכנה במשרד לפיתוח הנגב והגליל, בראשות השר סילבן שלום, וגובשה במסגרת ועדה בין–משרדית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, הראל לוקר, ומנכ"לית המשרד לפיתוח הנגב והגליל, אורנה הוזמן–בכור.

רכב הגדיד יטפס על העץ במקום החקלאי

להקלה על עבודת המגדל: רכב מטפס לקטיף תמרים ומסוק מתקפל הוצגו בכנס הפרויקטים של המחלקה להנדסת מכונות במכללת סמי שמעון בבאר שבע

ביום ראשון השבוע התקיים במכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון בבאר שבע כנס פרויקטים של סטודנטים שנה ד' מהמחלקה להנדסת מכונות במכללה. חלק מהפיתוחים שהוצגו עשויים לסייע לחקלאים בעבודתם בשדה.

המחלקה להנדסת מכונות, שהוקמה במכללה להנדסה סמי שמעון לפני שש שנים, הציגה את פירות עמל המרצים והסטודנטים בכנס פרויקטים. 86 מיזמים, בארבעה תחומים, נחשפו בכנס: אנרגיה, בקרה ומכטרוניקה ותכנון וייצור פרויקטים במחקר. בין החידושים: רובוט לגדיד תמרים, המסוגל לטפס על דקלים ולהקל בכך על מלאכת הקטיף; מולטי–קופטר – מסוק מתקפל קטן וקל, אידיאלי לנשיאה ולהפעלה בשטח. על פי המפתחים, המסוק יכול לשמש בתחומים כמו ביטחון, תעשייה, צילומי אוויר וטלוויזיה. בגידולי השדה יוכלו אולי למצוא לו שימוש נוסף.

פיתוחים נוספים: דאון סולארי מונחה רדיו בעל מערכת טעינה סולארית, עגלת קניות חשמלית שעוקבת אחרי הקונה (יכולה להקל על מוגבלים פיזית), יד רובוטית היכולה לשמש כתותבת או ככלי עזר לחבלנים בעת סילוק פצצות; "קלנועית", רכב קטן, המתקפל בקלות לתוך תא מטען של מכונית משפחתית; מנורת שטח לניתוחי חירום העשויה להקל על העבודה בשטח פתוח; כלב רובוטי המזהה את מקור הקול ומגיב אליו.

שני פרויקטים זכו להתעניינות של משקיעים: המכונה המטפסת על דקלים לשימוש בגדיד תמרים ופרויקט נוסף – מנגנון שיכול להתחבר למזגן קיים ולהפחית את צריכת החשמל שלו ב–10% עד 12%.

רכב גדיד תמרים. זכה להתעניינות של משקיעים

צילום: סלי פטל

שחקנית חדשה בלול

עמיר שיווק תחל לשווק ביצים, ברישיון מועצת הלול ומשרד החקלאות

חברת עמיר שיווק והשקעות, העוסקת בשיווק ובאספקת מוצרי חקלאות וייצור תערובות מזון לחיות משק, קיבלה רישיון ממועצת הלול וממשרד החקלאות לשווק ביצים לציבור הרחב. החברה מתכוונת לנצל את ניסיונה מ–71 שנות עבודתה מול חקלאים גם בתחום הביצים, שוק שהיקף המסחר בו נאמד במיליארד שקלים בשנה.

עמיר שיווק תפעיל מרכז למיון ביצים, שהוחזק עד לאחרונה על ידי אחד המשווקים המרכזיים בשוק, שרישיונו נלקח ממנו. בכך תוכל החברה לפתח את פעילות שיווק הביצים בזמן קצר מול יצרני ביצים, מחלקים ובעלי לולים בישראל.

מיקי מנדלסון, מנכ"ל עמיר שיווק: "בכוונתנו להציע עסקאות חבילה משתלמות לבעלי הלולים ברכישת תערובות המזון מיוחדות שאנו מייצרים ובשיווק הביצים של אותם מגדלים".

חברת "עמיר שיווק והשקעות" נוסדה בשנת 1942 והיא חברת בת של "עמיר הספקה", שבבעלות התאחדות האיכרים. רשת 26 סניפיה וחמשת מרכזי ההקמה שלה פרוסים מקריית שמונה שבצפון ועד עין יהב שבדרום, ומשרתים כ–7,500 לקוחות – כ–64% מהם חקלאים פרטיים, 24% קיבוצים, אגודות חקלאיות במושבים וארגונים אחרים. כ–7% הם סוחרים וכ–5% גופים פרטיים.

בבעלות החברה קרקע בלב גוש דן, מול קניון איילון ברמת גן ובסמוך לתחנת הרכבת של בני ברק, ששטחה 10,000 מ"ר, כ–77% ממנו מושכר בחוזים ארוכי טווח ארוך. החברה הגישה בקשה לאישור תכניות בנייה של מגדלי עמיר, שיאכלסו שטחים להשכרה המיועדים לחברות הייטק וחללים מסחריים.

אלף טון בשווי 40 מיליון שקל

מגדלי השקדים מסכמים שנת ייצוא ראשונה מוצלחת לאירופה. הייבוא מארה"ב עתיד לפחות בשל העלייה בייצור המקומי

ענף גידולי השקד הישראלי מסכם שנת ייצוא ראשונה לאירופה, עם ייצוא מרשים בסך אלף טון פרי, תמורת כ–40 מיליון שקל. התוצרת מיוצאת בעיקר לטורקיה, לספרד ולאיטליה.

ב–2012 הניבו מטעי השקדים בישראל כ–6,000 טון פרי, מתוכם נשלחו אלף לייצוא, השנה מתכננים לשלוח מעבר לים כמות דומה. במועצת הצמחים צופים, כי הביקוש לשקד הישראלי יגבר במדינות שאליהן הגיע, והמשווקים עשויים להיכנס לשווקים נוספים.

עונת השקד החלה בימים האחרונים, והיא מסתיימת בסוף אוגוסט. בארץ נטועים כיום כ–40 אלף דונם של מטעי שקד, מתוכם 35 אלף דונם מניבים פרי. בנוסף על היבול השנתי, שהיקפו כ–6,000 טון, אלף טון נוספים של שקדים יובאו בשנה שעברה מארצות הברית, כמות שהיא כמחצית מהכמות שיובאה בשנים קודמות, והשנה יפחת היבוא עוד יותר בשל העלייה בייצור המקומי.

בהשוואה של השקד הישראלי לשקדים אחרים, המכילים 264 מיליגרם סידן ל–100 גרם, בפרי המקומי נמצא שיעור גבוה יותר של סידן: השקד שגדל בארץ, על פי נתוני משרד החקלאות האמריקני, מכיל 368 מיליגרם סידן ל–100 גרם שקד.

חקלאים, הניפו את דגל המהפכה!

"צריך להתייעל! צריך לחסוך! יש שומנים!", אומרים ה"מומחים" ומצביעים על הכשלים שפגעו בחקלאות ובחקלאים, אך הם אינם רואים את ה"דבשת" שעל גבם. אם אנחנו לא נתחיל את המהפכה, אף אחד לא יעשה זאת במקומנו

יפרח סבלדי, מושב צופר

אני מבקש לשתף אתכם במחשבות שעלו בי בעקבות דברים שנאמרו לאורך היום בכנס החקלאות שנערך בגני התערוכה ב–11 ביוני 2013.

לפני מספר שבועות, בביקור צמרת מפלגת "ישראל ביתנו", בראשות אביג־דור ליברמן, בערבה, סיפר ליברמן את הסיפור הבא: "היה יערן, שעבד במסי־רות ובחריצות, מבוקר עד ערב. ראו זאת מעסיקיו ודאגו לו לנהג עם רכב, על מנת להקל עליו.

"לאחר תקופה מכיוון שעבדו שני אנשים, סידרו להם גם טבחית, שתבשל להם. מכיוון שנוצרה מערכת של שלושה אנשים, אמרו: 'צריך גם מנהל' ואכן, מינו מנהל. לאחר תקופה מסוימת, החליטו למנות גם מנהלת חשבונות.

"כך זה נמשך ונמשך, עד שיום אחד נדרשו להתייעל ולקצץ בעלויות, אז פיטרו את היערן!".

זה בדיוק מה שקורה היום בחקלאות: על פי יונתן בשיא, יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית, היו 60 אלף חקלאים על 600 אלף תושבים בקום המדינה וכיום, רק 16 אלף חקלאים על קרוב לשמונה מיליון תושבים – מספר החקלאים יורד, אך מספר הפונקציונרים והעסקנים עולה, ולכולם עצות כרימון: "צריך להתייעל! צריך לחסוך! יש שומנים!".

כולם ידעו לדבר על כולם, בכל הפאנלים. לאורך כל היום הצביעו הדוברים על כשלים כאלה ואחרים, שהביאו להרס ולחורבן החקלאות והחקלאים, אך כל הבעיות נמצאות תמיד במגרש של האחרים. על זה נאמר: "אין הגמל רואה את דבשתו".

רוב הדוברים שהיו שם נמצאים בתפקידיהם שנים רבות, שנים רבות מדי! האם אין זה כמו מסמר בלי ראש?

רבותיי החקלאים, אם אנחנו לא נתחיל את המהפכה, אף אחד לא יעשה זאת במקומנו.

במשרד החקלאות יש נכונות לשינוי, הם צריכים את הגב שלנו.

כל מי שחשוב לו קיום החקלאות בכלל והחקלאים בפרט, שיכתוב לשר החק־לאות יאיר שמיר או למנכ"ל משרדו, רמי כהן, ויביע תמיכה בסגירת כל האר־גונים והמועצות של מלחכי הפנכה. במקומם יקומו ארגונים חדשים במתכונת שונה, שתואמת את רוח התקופה, בעיקר עם אנשים שונים, כאלה שהחקלאות והחקלאים בראש מעייניהם.

שיירת גמלים. רוב הדוברים שהיו בפאנל נמצאים בתפקידיהם שנים רבות מדי

נרשם כחבר בפרוטוקול, אך לא יהיה חבר בתאשור

רווק שרכש נחלה במושב טען שהופלה על רקע מצבו המשפחתי. בתאשור טענו שבפרוטוקול נרשם כחבר בטעות. ביהמ"ש קבע, כי בקשת רווק להתקבל לחברות היא מקרה חריג, ולכן המושב נהג כראוי כשנקט הליכים יוצאי דופן

עו"ד איתן מימוני

יוגב (שם המשפחה חסוי) הגיש בקשה להתק־בל כחבר במושב תאשור, אולם האספה דחתה את בקשתו. יוגב סבור, כי הדחייה נעשתה עקב היותו רווק ולאחר שהוועד כבר קיבלו כחבר, לכן החליט לערער על החלטת הרשם, שיוגב אינו חבר המושב.

בשנת 2009 הגיש יוגב בקשה להתקבל כחבר במושב תאשור, שבו רכש נחלה. הואיל ויוגב רווק נדרשה הסכמת האספה הכללית לקבלתו, שהרי עד כה רק זוגות נשואים נרשמו לחברות במושב. האס־פה הכללית הייתה בעד קבלתו כמועמד לחברות, ובפרוטוקול הוועד אף צוינה קבלתו לחברות, אולם לבסוף, על אף שיוגב צלח את מבחני הקבלה, החלי־טה האספה לא לקבלו כחבר.

בין לבין, נוהל בין יוגב למושב הליך בוררות בעניין הקצאת המים לנחלתו, בסיומו קבע הבורר הסדר שבו נכתב, בין היתר, כי על פניו נראה שיוגב התקבל כחבר על ידי מוסדות המושב, מבלי לפגוע בזכות המושב לטעון כל טענה בנוגע לחברותו אם יימצאו פגמים בקבלתו לחברות.

בשנת 2011 תיקן הוועד את הפרוטוקול מישיב־תו בשנת 2009 וטען, כי כוונתו הייתה שיש לקב־לו כמועמד לחברות. כמו כן, חוקר שמונה לעניין הקצאת המים לנחלתו של יוגב המליץ לדחות את בקשת יוגב להירשם כחבר בפנקס החברים במושב, ואף הרשם דחה את ערעורו של יוגב בעניין זה, ומ־כאן הדיון שלפנינו.

יוגב טוען, כי בתקנון המושב אין כל מנגנון המס־דיר מעמד של "מועמדות לחברות", ואם צריך לה־יות "מועמד לחברות", המצב צריך להיות מוסדר בתקנון המושב. היות ולא נעשה כך, יוגב סבור, כי מנגנון המועמדות נוצר רק עבורו, תוך התנכלות מאורגנת, בחוסר תום לב וממניעים פסולים. בנוסף, טוען התובע, אי קבלתו כחבר עקב היותו רווק מפלה ופוגעת בזכות הקניין שלו, שהרי בעלותו על נחלה ורישומה על שמו מקנים לו מעמד של חבר במושב. מה עוד, סבור יוגב, שהוועד כבר רשם אותו בפרו־טוקול כחבר ושינה זאת לאחר מספר חודשים.

כמו כן, לטענתו, החלטת הרשם אינה סבירה, שהרי תוצאותיה הן פגיעה בערכי היסוד של הא־גודה השיתופית ופגיעה מהותית בקניינו של יוגב. יוגב מדגיש, כי הלך הדברים והעובדה, כי הוא אדם נורמטיבי ביותר אשר לא התקבל למושב לחברות לאחר שכבר היה מועמד לחברות, מצדיקים התע־רבות שיפוטית.

מנגד, טוען המושב, כי יוגב מנסה לכפות עצמו כחבר על האגודה חרף דחיית בקשתו על ידי האספה הכללית. המושב מציין, כי הרשם והחוקר כבר קבעו שאין באי הסדרת עניין "מועמדות לחברות" בתקנון די להפוך את יוגב לחבר במושב.

בנוסף, מדגיש המושב, כי לאחר שהאספה החליטה לקבלו כמועמד לחברות נשלח יוגב למבחני מיון, כדי למנוע קיום הליכים אלו לחינם, ורק לאחר מבחני המיון נערכה הצבעה חשאית בעניין קבלתו כחבר, ובה הוחלט שלא לקבלו.

לטענת המושב, הסיבה שבגינה רשום בפרוטוקול הוועד, כי יוגב התקבל כחבר, היא טעות סופר שתו־קנה. לבסוף, מדגיש המושב, כי אדם יכול להיות בעל נחלה אף מבלי להיות חבר במושב, וכי לא נפל כל פגם המצדיק התערבות שיפוטית בנושא.

בית המשפט קובע ב–13 בפברואר 2013, כי מה־מסמכים שהוצגו בפניו אכן עולה כי יוגב התקבל על ידי האספה כמועמד לחברות בלבד ולא כחבר. ביהמ"ש מציין, כי אמנם נרשם בפרוטוקול ועדת הקבלה שיוגב התקבל כחבר, אולם עצם העובדה ששלושה חודשים לאחר אירוע זה עלתה לדיון סוג־יית קבלתו כמועמד לחברות מלמדת, כי אכן נפלה טעות סופר. ביהמ"ש מדגיש, כי אף אם היה מקבל את טענת יוגב בדבר קבלתו לחברות על פי המצוין בפרוטוקול, לא היה בזה די להועיל לו, הואיל ותקנון האגודה דורש רוב של שני שלישים באספה הכללית להחלטת ועד ההנהלה. משכך, קובע ביהמ"ש, כי היות והאספה הכללית החליטה בסופו של דבר לא לקבל את יוגב כחבר הרי שאין לו על מה להלין.

בנוסף, ביהמ"ש סבור שלמרות שהתקנון אינו קובע מנגנון מועמדות לחברות, לא נמצא פסול בהעמדתו של יוגב בהליך מועמדות שונה ממועמדים אחרים, שנתקבלו כחברים במושב עד אותו מועד. ביהמ"ש מדגיש, כי בקשה של רווק לקבלה לחברות במושב היא מקרה חריג עמו היה צריך המושב להתמודד, ולכן נהג כראוי כשנקט הליכי קבלה חריגים המת־אימים לנסיבות המקרה.

לבסוף, קובע ביהמ"ש, כי התערבות שיפוטית בהחלטות הרשם תהיה אך ורק במקרים שבהם הח־לטתו פגומה בצורה מהותית המחייבת התערבות, אולם במקרה דנן, סבור ביהמ"ש כי לא נמצאה עילה להתערב בקביעותיו של הרשם, וודאי לא בקבי־עותיו העובדתיות, לפיהן יוגב מעולם לא התקבל כחבר במושב.

בהתאם לאמור לעיל, דוחה ביהמ"ש את ערעורו של יוגב על החלטת הרשם וקובע, כי יוגב מעולם לא התקבל לחברות במושב. ב–12 ביוני 2013 דוחה ביהמ"ש העליון בקשת רשות ערעור שהגיש יוגב ומציין, כי ממהלך הדברים נלמד, כי אי קבלתו של יוגב לחברות נעוצה בסכסוך שהתגלע בינו לבין המושב בעניין מכסת המים לחקלאות ולא בעובדת היותו רווק, ומשכך אין כאן שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור. כמו כן, קובע ביהמ"ש, כי נסיבות העניין אינן מצדיקות קיום בירור ערעורי שני על החלטת המושב.

לסיכום, ביהמ"ש המחוזי קובע שיוגב לא התקבל כחבר במושב תאשור, ובקשת רשות הערעור שהגיש יוגב לביהמ"ש העליון נדחתה. בנוסף, מוטל על יוגב לשלם הוצאות משפט בסך 25 אלף שקלים, בגין ההליך בביהמ"ש העליון לא נפסקו הוצאות.

דגנית רם
machita106@gmail.com

צירופי מקרים של קיץ

הפסקת חשמל בצהריים, בקבוק משקה קר ש"נעלם" מהמקרר, שניים מצירופי המקרים המתסכלים של העונה החמה, עלולים לערער את שיווי משקלנו הנפשי. כשזה קורה לי, תפסו מרחק ביטחון. בעקבות מות התינוקות שנשכחו במכוניות לאחרונה, טרגדיות שלעומתן בעיותיי מתגמדות, יש לי עצה לאבות שבינינו

במין צירוף מקרים שטני שכזה, התקלקלו לי באוטו החלונות החשמליים והמזגן, בו-זמנית. ראשית, התקלקל החלון. בוקר אחד, בעת שנסעתי לי להנאתי, פשוט צנח לו לפתע ונעלם בחרך שלו כמו ראש של צב. שרתי לו "ברל'ה ברל'ה, צא החוצה", אבל הוא לא יצא. עקשן. המוסכניק שלי הרים אותו בחזרה עבורי, תקע מקל כדי שלא ייפול שוב וניתק לי את החשמל לחלונות עד שיגיע מנגנון חדש שהזמין עבורי. למה ניתק? לא יודעת, אך כך עשה. לפעמים געגוע לפשטות יכול להיות מגולם בידית של חלון, שאפשר לגלגל מטה-מעלה, על פי רצונך.

"לא נורא", חשבתי, "יש מזגן"... באמת היה מזגן. אחלה מזגן. אבל למחרת בבוקר, בדרך לעבודה, החליט הלה להפסיק לעבוד. ניסיתי לפתוח חלון ואז נזכרתי - אין חלון. הלך עליי. הגעתי לעבודה סמוקת לחיים ועצבנית כקיפוד, וכל היום, במקום לתת את דעתי על ענייני השעה שבהם הייתי צריכה לטפל, חשבתי על תהליכי ההתחממות שעובר אוטו שעומד לו כל היום בשמש הישראלית הקופחת של אמצע יולי.

כשנכנסתי לאוטו בשעה 14:00 נעתקה נשימתי. איך לעזאזל אני הולכת לנסוע עכשיו חצי שעה בתוך התנור הזה? אם הדימוי שעולה לכם עכשיו בראש הוא של מישהי אדומה כעגבנייה, מזיעה כחזיר יבלות ומקללת כאחרון סוורי הנמל (לא באשדוד, בנמל אחר...) - צדקתם. רק תחזקו קצת את הגוון האדום שחשבתם עליו... עוד קצת... זהו!

לחברה שהתקשרה אליי בדיוק אמרתי, שאם היא שומעת בחדשות על אישה שנשכחה באוטו סגור - הרי זאת אני. "בטח חסר לך גז במזגן", היא אמרה. "נראה לי שהלך לך המדחס" אמר המוסכניק שלי כשהתקשרתי לבכות לו. "תבדקי שלא השתחררה לך הרצועה", ייעץ החקלאי שלי.

עובדתית, הוא היה הכי קרוב לאמת, כי באמת השתחררה רצועה, במוח שלי! (המלצה שלי, אל תתקרבו אליי מדי כשמשתחררת לי הרצועה. עדיף שתישארו בדל"ת אמותיכם הממוזגות והישמרו לנפשותיכם).

כמו במקרה הזה, לפעמים הכול עניין של "טיימינג". אם זה היה קורה לי בחורף למשל, זה לא היה נורא. בטח הייתי דוחה את ההליכה למוסך מיום ליום, יושבת לי באינקובטור האטום שלי ונהנית מהחיים. אבל בקיץ זה סיפור אחר לגמרי.

אני והמוסכניק שלי מנהלים מערכת יחסים צפופה למדי. באמת, יש ימים שאני מבלה אתו יותר מאשר עם המשפחה הקרובה שלי. קוראים לו מופיד וכמוני, הוא אוהב את החיים הטובים - מסעדות טובות, בילויים ולנסוע לחו"ל לפחות פעם בשנה, ובזכות "לקוחות מתמידים" כמוני, הוא גם יכול להרשות לעצמו את המנעמים האלו.

בעודי יושבת אצלו למחרת הצלייה האטית שעברתי באוטו ומחכה שיסיים לתקן את הגרוטאה, חשבתי על כל מיני "צירופי קיץ" שכאלה, שעלולים להרתיח את דמי ולאתגר את סבלנותי, שגם ככה סובלת מבעיות ויסות חמורות בחודשים החמים.

למשל, לחזור בצהריים הביתה ולגלות שיש הפסקת חשמל. כמו באוטו, כך גם בבית - כל החלונות חשמליים, מה שאומר שאי אפשר לפתוח חלון, אין מזגן, ופתאום השהייה בעבודה עם הבוס המעצבן לא נרית אלטרנטיבה טובה פחות. אין תריסים, אין מזגן, אין טלוויזיה, אין מחשב. אלוהים, איזה חיים קשים!

או, כל היום לפנטז על בקבוק הדיאט קולה ששוכב לו במקרר בבית וממתין רק לך. על ידו, פלח אבטיח אדום וקר כקרח שיצא עכשיו מהמקשה שליד פנתיאון האלים מרוב שהוא מושלם, ואז לבוא הביתה ולגלות שהבת שלך והחברות שלה פנטזו בדיוק על אותם דברים, אבל שלא כמוך, הן גם הצליחו לממש את הפנטזיות שלהן. המשפט "העולם שייך לצעירים" מוכח שוב כקלישאה נכונה.

ועכשיו ברצינות גמורה: לאחרונה, אנחנו עדים לטרגדיות חוזרות ונשנות של תינוקות שנשכחים באוטו. עובדתית, לאחרונה זה קרה לאבות ולא לאימהות. אני לא יודעת למה, אני בטוחה שהם אוהבים את ילדיהם בדיוק כמו האימהות, אני רק יכולה לשער שהם אולי לחוצים יותר בדברים שקשורים לעבודה, ושבוודאי משהו העסיק את דעתם מאוד ברגע שבו יצאו מהאוטו. ייתכן שהחשיבה היותר-ממוקדת והחד-ממדית שלהם (בענייני עבודה) היא לרועץ כאן.

קטונתי מלדעת, אבל חשוב שהאבות בחברה יכירו בכך שהם מועדים לשכוח יותר מהאימהות, יפנימו זאת ויחשבו על דרכים שימנעו מהם לעשות טעויות, שלא רק יקפדו את חיי האהובים עליהם מכל, אלא יהרסו גם את חייהם ואת חיי כל משפחתם.

אז היו זהירים, היו ערניים והמשך קיץ ממוזג.

כיסא הבטיחות של התינוקת מרמת גן שנשכחה ברכב. עובדתית, לאחרונה זה קרה לאבות ולא לאימהות

צילום: יוסי אלוני

ספרד זה כאן, אולה!

ליאת קפלינסקי במופע סיום השנה. "התחלתי בגיל 16" צילום דן כתרי

בשקט-בשקט, יש לנו "תור זהב" של פלמנקו מקומי, באזור עמק חפר והשרון. לפריחה של הריקוד המסעיר, המלהיב, תורמת רבות המורה והרקדנית ליאת קפלינסקי מכפר ויתקין, שמנחילה לתלמידיה, בני ארבע עד 70, את תורת הצעד והמקצב הצועני מאנדלוסיה, ספרד

בר-כוכבא מדרשי *

"לרקוד בשביל לחיות
לחיות בשביל לרקוד!"
(מתוך "הריקוד של סוניה",
ידיעות ספרים, 2008)

ריקוד הפלמנקו נולד באזורי המגורים של הצוענים בספרד, במחוזות האוטונו־מיה אנדלוסיה, שבירתה סביליה. מקור שם האזור שבו נולד הריקוד הסוער אינו ידוע בדיוק, מייחסים אותו למספר שי־בושים של שמות דומים, אבל השם אינו חשוב – חשוב המקצב, אוי המקצב. הפ־למנקו פועל על האדם הצופה בו – על הראייה, על השמיעה, על תחושת הקצב וגורם לו התרוממות רוח ושמחה.

הפלמנקו, סגנון מוזיקלי מורכב, מבו־סס על 60 סוגי מקצבים בני שתיים, ארבע, חמש, שש ואף 12 פעימות. עבו־דת כפות הרגליים של הרוקדים לצליליו היא המאפיין הבולט של המחול, בשילוב ההקשה באצבעות, בעקב ובכף הרגל. "תור הזהב" של הפלמנקו היה בספרד, בסוף המאה ה–18, אבל בשקט–בשקט, יש לנו "תור זהב" של פלמנקו מקומי, באזור עמק חפר והשרון.

בשבוע שעבר התקיים בהיכל התרבות של העיר נתניה ערב מרשים ביותר, בסיום שנת לימודים בחוגי פלמנקו של ליאת קפלינסקי מכפר ויתקין. עשרות רבות של רקדנים, בני ארבע עד 70, חוללו בפני אולם מלא מפה לפה, ללא אף תקלה או "פשלה". המופע היה בי־טוי לעשייה של כל השנה, נעשה במי־מון פרטי, ללא עזרת מוסדות ציבוריים, והמרוויחים הגדולים היו התלמידים, בני המשפחה והקהל הרב באולם.

"את ריקודי הפלמנקו התחלתי בגיל 16, כאשר הבסיס לריקוד היה בלט ובלט מודרני", מספרת ליאת קפלינסקי על הצעד הראשון. "רקדתי פלמנקו אצל נטע שיזף, עד הצבא. בצבא שירתתי בחיל הים כקצינה, ובדיוק כשחשבתי לחתום קבע, נטע שיזף חזרה מספרד ופתחה להקת ריקוד והצטרפתי לצוות הלהקה. עשר שנים הייתי חברה בלהקה ורקדתי גם כסולנית.

"תוך כדי הריקוד, התחלתי בהוראת לימוד הפלמנקו ומזה 17 שנים, אני מל־מדת ריקודים. במקביל, למדתי הוראה וחינוך גופני במכללת וינגייט ויש לי תואר B.ED. בחינוך גופני עם התמחות בטיפוח יציבה, שמאוד עוזרת בהוראת הפלמנקו".

אצל קפלינסקי לומדים כ–150 רקדנים צעירים ומבוגרים, בהנחיית מורים שצ־מחו בבית הספר ולמדו את שיטת הלימוד של המייסדת. ה"אני מאמין" של ליאת מתומצת במילים: "לימודי הריקוד הם, קודם כל, לשם הקניית ערכים וכישורי חיים המשתלבים בד בבד עם כישורים אמנותיים ומקצועיים".

המורה לריקוד מפרקת את הפלמנקו למרכיביו: "הריקוד מבוסס על אלתור והרבה רגש, המשתנה בין מקצב למקצב.

תמונה קבוצתית כל משתתפי המופע. מדי שנה, נוסעת קבוצת רקדנים להשתלמות בדרום ספרד צילום: דן כתרי

ליאת קפלינסקי ב"שמלת זנב". כמה כוח צריך ברגליים כדי להניף את השובלו! צילום רן כתרי

בעיקרון, כל אחד יכול לרקוד. יש שילוב בין עבודת הרגליים עם מחיאות הכפיים ותנועות הריקוד השונות.

"הפלמנקו מורכב משלושה אלמנטים: השירה, הנגינה, הריקוד, המשתלבים ביניהם יחד בהרמוניה, והוא תוצר של מספר תרבויות: מהצועניים וההודים באו תנועות הידיים; מהצד המצרי והצרפתי – התנועות האסתטיות; מהאפריקנים ומהקובנים – תנועות הגוף והפיתוליות של האגן".

לריקודי הפלמנקו נדרש, בנוסף לכישרון, גם ציוד מיוחד: רצפת עץ "מרחפת" מעל הבימה ליצירת תהודה של הנקישות בה, נעליים עקב מיוחדות הנקראות, כמה מפתיע, "נעלי פלמנקו", וכמובן – השמלות הססגוניות המיוחדות, ובהן שמלות עם שובל ("באטה דה קולה" – "שמלת זנב") שאורכו מגיע אף עד שני מטרים, ודרוש כוח רב ברגליים להניפו באוויר.

אחת התלמידות המוכשרות בסטודיו היא נועה אייל, תלמידת כיתה י"ב מכפר ויתקין, שהופיעה בערב הסיום בריקוד סולו מרשים. אייל ייצגה את הסטודיו במסגרת ימי הפלמנקו שהתקיימו במרכז סוזן–דלל בתל אביב, וקיבלה מלגת הצטיינות לרקדנית צעירה. מדי שנה, יוצאת מהסטודיו, מהמרכזים בכפר ויתקין ובנתניה, קבוצה של רקדנים להשתלמות מקצועית בסביליה שבדרום ספרד.

המורה הגאה סיכמה את המופע המרשים: "הערב הוא תוצר של מסע יצירה, התמדה, עשייה, שמחה וגילוי ובחינה של גבולות חדשים ליכולתנו, הפיזית והמוזיקלית, והכי הרבה – ערב שמחבר הכול באהבה אחת גדולה – האהבה לפלמנקו!".

ליאת קפלינסקי בשמלה צהובה. "בעיקרון, כל אחד יכול לרקוד" צילום: Photographers D&D

נשיל

אגף חברה וקהילה
מועצה אזורית חבל מודיעין

מועצה אזורית חבל מודיעין

חבל מודיעין- שהם
שירות ייעוץ לאזרח

שירות ייעוץ לאזרח חבל מודיעין - שהם מסייע לתושבים במידע, בהכוונה ובייעוץ בקשר עם הרשויות. הייעוץ מתאפשר הודות לתמיכה ומימון של המועצה האזורית חבל מודיעין, אגף חברה וקהילה הרואים חשיבות במתן שירות זה. כמו כן, קיים שיתוף פעולה מלא לרווחת הפונים

הייעוץ ניתן ללא תשלום
ובדיסקרטיות מלאה בתחומים הללו:

ייעוץ כלכלי

בריאות ˙ זכויות החולה

ביטוח לאומי ˙ כולל מילוי טפסים ונציגת ביטוח לאומי

יחסי עבודה ˙ ע"י מומחים בתחום

ייעוץ משפטי ˙ ע"י עו"ד וטוענים משפטיים בכל התחומים

מידע בנושא ניצולי שואה ˙ מילוי טפסים

מידע להורים ˙ לילדים עם צרכים מיוחדים

ייעוץ ומידע ע"י רואה חשבון

המקום:
המועצה האזורית חבל מודיעין,
רח' מודיעין - שהם

שעות קבלת קהל:
א, ב, ג, ה,
בין 09:00 - 12:00
יום ד' 17:00 - 19:00

טלפונים:
03-9722890/2

***רצוי לתאם מראש בטלפונים הנ"ל**

כתובת לשאלותיכם
dror.maariv@gmail.com

החברות באגודה קהילתית שיתופית

אגודה קהילתית ביישובים שבהם יש הרחבה היא כלי אפשרי ומומלץ לניהול היישוב בתחום המוניציפאלי-חברתי. "חוק ועדות הקבלה" והחלטה 1271 של רמ"י מאפשרים את הדרך החדשה

הקמת אגודה קהילתית ביישובים אשר ביצעו הרחבה עמדה תמיד על הפרק ככלי אפשרי (ואף מומלץ) לניהול היישוב בתחום המוניציפאלי–חברתי. ואכן, יישובים לא–מעטים באזורי הנגב והגליל, שזיהו את היתרונות הגלומים בכך, הקימו לטובת העניין אגודות קהילתיות.

כתנאי להקצאת מגרשים על ידי רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) פטורה ממכרז, על פי המלצת האגודה ובהתאם לאישור ועדת קבלה, יש להקים אגודה קהילתית אשר תבצע את ועדות הקבלה בהתאם לקריטריונים שנקבעו בפקודת האגודות השיתופיות. הדרך הזו לניהול היישוב מתאפשרת לאחרונה, לאחר שהתקבל תיקון מספר 8 לפקודת האגודות השיתופיות, הידוע יותר כ"חוק ועדות הקבלה", ובהתאם להחלטה 1271 של רמ"י.

לאחרונה, התקבל בבית המשפט השלום פסק דין בנושא אגודה קהילתית שיתופית. במקרה דנן, חבר באגודה קהילתית הגיש הודעת פרישה מחברות באגודה, והיא פנתה לביהמ"ש בבקשה לחייב את החבר בתשלום חובות ארנונה, מים ולשירותי היישוב, וכן לחייבו בתשלום חוב לאגודה, המורכב מדמי חבר שלא שילם ומהשתתפות ילדיו במערכת החינוך של האגודה.

היישוב והאגודה טוענים, כי אף לאחר פרישתו המשיך החבר ליהנות משרותי האגודה ולכן מוטלת עליו חובה לשלם עבורם. למעשה, החבר לא השתחרר מחברותו באגודה, הואיל והוא חייב כסף לאגודה ומחזיק בזכויות מקרקעין בשטחי היישוב, ובהתאם לאמור בתקנון האגודה, נמנעת פרישתו מהחברות.

ביהמ"ש קבע, כי קשירתו של חבר לאגודה הקהילתית בשל החזקתו בזכויות מקרקעין מהווה תנאי הקושר בין זכויות קניינית של המבקש לאפשרות יציאתו מחברות, ולכן בטל וחסר תוקף. ביהמ"ש מדגיש, כי סיום חברותו של מתיישב באגודה השיתופית המוניציפאלית–קהילתית אינו צריך לפגוע בזכויותיו הקנייניות.

בנוסף, קובע ביהמ"ש, כי אף התנאי הקובע כי קיומו של חוב כספי לאגודה ימנע יציאה ממנה עלול להוות פגיעה בזכות היסוד להשתחרר מחברות באגודה, שהרי אין פרישתו מהאגודה מונעת את גביית החובות ממנו. לא רק זו, מדגיש ביהמ"ש, אלא שמניעת יציאת חבר מהאגודה בגין חובותיו, גורמת למצב שבו נחסמת בפני החבר האפשרות להשתחרר מצבירת חובות על ידי עזיבת האגודה, ופוסק, כי קיומו של תנאי הכופה חברות באגודה בשל חובות העבר אף נוגד את תקנת הציבור.

יחד עם זאת, מחליט בית המשפט, כי אין כל פסול שאדם הרוצה לצאת מהאגודה יחדל ליהנות משירותיה, ולגבי השירותים שהחבר ממשיך לצרוך מהאגודה טרם פרישתו ממנה והגעה להסדר יציאתו, יהיה עליו לשלם לאגודה עבור שירותים אלו.

הכותב הוא יו"ר אגף קרקעות ואגודות שיתופיות ב"תנועת המושבים"

תלמידי בית ספר. האב ישלם על השירות
צלם: אדי ישראל

*בקטגוריית טנדרים במשקל כולל מעל 4.5 טון **המחיר כולל מע"מ החל מ: 224,082 ₪. מקדמה 21% מעלות הרכב + מע"מ על מלוא מחיר הרכב + אגרת רישוי ואביזרים והיתרה ב-60 תשלומים ללא ריבית וללא הצמדה. המבצע בכפוף לתקנון החברה ובאישור הגוף הממן. התמונה להמחשה בלבד. ט.ל.ח

כתובת לשאלותיכם
dror.maariv@gmail.com

אוכל לגור ליד אמי?

מהם חמשת התנאים לבניית בית נוסף בחלקת המגורים בנחלה? מה שטח הבית המרבי שאפשר לבנות? מה מתיר החוק בעת קיזוז חובות?

לאמי יש משק במושב. האם אפשר לבנות בית נוסף, נפרד מהבית של אמי, כך שיהיו שני בתים באותו המשק?

החלטה מספר 1155 של מועצת מקרקעי ישראל קובעת, כי אפשר לפצל מגרש מחלקת המגורים ולחתום על חוזה חכירה למגרש המפוצל עם מלוא זכויות הבנייה למגורים (הקיימות והעתידות) ביחס לאותה יחידת דיור.

פעולה זו תתאפשר בכפוף לכל חמשת התנאים המפורטים בהחלטה: יחידת דיור קיימת על פי תכנית תקפה עם זכויות בנייה כוללות של לפחות 160 מ"ר, המשמשת בפועל למגורי החוכר, תישאר תמיד צמודה לנחלה ולא תתאפשר פיצולה מן הנחלה; הפיצול ייעשה רק בכפוף לקיומה של תכנית תקפה; פיצול המגרשים ייעשה בהתאם להגבלות שנקבעו בתמ"א 35; גודל המגרש המפוצל וזכויות הבנייה הכוללות שיוצמדו לו, אשר לא יפחתו מ-160 מ"ר, יופחתו משטח חלקת המגורים ומהיקף הבנייה הבסיסי למגורים או מזכויות הבנייה למגורים הקיימות במועד אישורה של החלטה זו, בהתאמה; תשלום לרשות מקרקעי ישראל בשיעור 29.25% מערך הקרקע למגורים של המגרש המפוצל, המביא בחשבון גם את הפוטנציאל התכנוני למגורים, בקיזוז זכויות הבנייה עבורן שולמו דמי חכירה מהוונים. על תשלום זה יחולו הנחות אזור.

ערך הקרקע ייקבע על פי שומה פרטנית בתוקף שתיערך לפי כללים שתקבע הרשות; הרשות לא תאפשר לבעל זכויות בנחלה לפצל מגרש מתוך חלקת המגורים ללא זכויות בנייה צמודות לו.

במושב אנו נדרשים מדי פעם לקזז חובות. מה אומר החוק בעניין זכות הקיזוז ומתי אנו רשאים להפעיל אותה?

להפעלת זכות הקיזוז יש מקור חוקי (סעיף 53(א) לחוק החוזים (חלק כללי) תשל"ג-1973): "חיובים כספיים שצדדים חבים זה לזה מתוך עסקה אחת והגיע המועד לקיומם, ניתנים לקיזוז בהודעה של צד אחד למשנהו; והוא הדין בחיובים כספיים שלא מתוך עסקה אחת, אם הם חיובים קצובים".

למעשה, הסעיף קובע, כי קיזוז יכול להתבצע באחד משני מקרים בהודעה של צד אחד למשנהו: כאשר מדובר בחיובים כספיים קצובים והגיע המועד לקיומם או כאשר מדובר בחיובים כספיים (קצובים או שאינם קצובים) הנובעים מעסקה אחת והגיע המועד לקיומם.

הביטוי "חיוב קצוב" פורש בפסיקת בית המשפט כסכום הניתן לחישוב אריתמטי פשוט, להבדיל מסכום המבוסס על הערכה, על השערה או על אומדן. כך למשל, חוב הנובע מפגיעה במוניטין או אובדן רווחים אינו בגדר חיוב קצוב, שכן אינו אפשרי לחישוב אריתמטי פשוט.

הביטוי "עסקה אחת" פורש בפסיקה באופן שהכוונה היא לעסקה מסחרית העומדת בפני עצמה, הניתנת לניתוק מסחרי מעסקה אחרת שבין אותם צדדים, גם אם קיימת מסגרת עסקית רחבה יותר ביניהם. כך למשל, אם קיים בין צדדים "הסכם מסגרת" לשיווק, אך כל משלוח של סחורה הוא עסקת מכר עצמאית בין הצדדים הניתנת לניתוק מהסכם המסגרת, אזי אין המדובר בעסקה אחת.

חשוב להדגיש שבפסיקה נקבע, כי ההבחנה בין עסקה אחת לעסקאות נפרדות היא שאלה אשר תיבחן על פי עובדותיו של כל מקרה לגופו. אם המקרה חוסה תחת אחת משתי אפשרויות הקיזוז, יש לשים לב, כי קיימים שני תנאים נוספים להפעלת זכות הקיזוז מכוח החוק. אחד, הגיע מועד פירעונם של החיובים, והאחר, ניתנה הודעה בדבר הקיזוז לצד השני.

לעניין מתן ההודעה יודגש, כי "אין קיזוז ללא הודעת קיזוז". אולם הכלל, כפי שהותווה בפסיקה, הוא כי אין מחמירים בנוגע לדרך מתן ההודעה. בעניין זה, נפסק שאין הכרח שההודעה תינתן בצורה רשמית מסוימת (כגון בכתב), אלא אם הותנה כך במפורש בחוזה בין הצדדים. עוד נפסק, כי בנסיבות מתאימות, אף התנהגות יכולה להוות הודעה מספקת.

הכותבת, ממשרד עורכי דין וגישור "איילת רייך", עוסקת באגודות שיתופיות, בתחום המסחרי-חקלאי ובליטיגציה.

המידע כללי בלבד ואינו חוות דעת או ייעוץ מוסמכים.

דובצקי . זקס . אוברזצקי

שברולט סילברדו
הטנדר הנמכר ביותר בישראל!*

- הינע 2X4 או 4X4
- עד 6 מקומות ישיבה
- תיבת 6 הילוכים עם הילוך כח
- כושר גרירה והעמסה מדהים
- רמת איבזור הגבוהה בקטגוריה
- 6 כריות אויר ומערכת ESP

חסכון של עשרות אלפי שקלים בשנה!

2,500₪ לחודש!**

הטבות מיוחדות לתקופה מוגבלת ואספקה מיידית!

החל מ: 189,900₪ +מע"מ

לפרטים נוספים: *3505
chevrolet.co.il

רשת מרכזי השרות המורשים הגדולה בישראל!
SERVICE

CHEVROLET
בכל 7 שניות נמכרת בעולם שברולט

שטקלמאכר, קנופמאכר ופולברמאכר
הייקים של רמות השבים

בגרמניה הם נחלצו ברגע האחרון כמעט מציפורני השלטון הנאצי המתחזק, בארץ הם הקימו יישוב לתפארת: בתים עם גגות רעפים, בריכת שחייה, פעמונים בקרנות הרחובות. רמות השבים, גן העדן עלי אדמות החרות בזיכרונה של מלי ברוש, עורר כבוד לסדר ולארגון והיה מוקד עלייה לרגל. לאחר שנים רבות, היא חזרה אל הבתים המרוהטים בשמרנות ואל הקירות ספוני העץ, מקווה לפגוש ברחוב מכר ותיק ולשוחח עמו על "שלאפשטונדה" ועל ד"ר חנן שטייניץ

מלי ברוש * צילומים: יעל ירקוני

היה משהו בריח. כל הדרך אל הייקים של רמות השבים לא חשתי בו, רק כשיעל ירקוני פתחה לי את הדלת הכה בי הריח את זיכרון ילדותי, נערה בת 15 שהתענגה על הכפר האירופי האידילי הזה, שדמה בעיניי לגן עדן עלי אדמות.

אולי היה זה השילוב של מי הבריכה הקרו־בה עם ריח הבית של פעם, שהרי לכל בית יש ריח.

נסעתי לרמות השבים בעקבות אלבום תמונות יפיפה, שיעל צילמה בהרבה אהבה, המתעד את בתי הכפר של המייסדים ואת שמותיהם, ומיד עלו וצפו התמונות הפר־טיות שלי. ביקשתי לבוא ולהתרפק על העבר.

הבית, משכן של געגועים, כולו אומר כבוד להורים שבאו מגרמניה – ציורי שמן מן המאה ה–19, רהיטים עתיקים שלא תמ־צאו בשוק הפשפשים, בסגנון בידרמאייר, אוסף של כמה מאות ספלי מוקה (מוקה טאסן) מפורצלן מאחורי דלתות זכוכית, כולם בעלי ערך אמנותי, מסוג האוספים הנראים רק במוזיאונים, קירות ספוני עץ, אווירה שמרנית. הכול מטופח ונקי למשעי ובכל זאת, דבר אינו מנקר עיניים, כדרכם של הייקים – ערכיות ענווה.

יעל, יוצרת ספר התצלומים, היא בתם של ראשוני הכפר, טראודל וקלאוס גרטנר, שבנו את ביתם בסגנון הבאוהאוס על גבעה שלימים נקראה "בלוק בינדרמן" או "גבעת המיליונרים". הם ושכניהם נדמו לאצילי המקום, עד כמה שאפשר לכנות כך אנשים שבאו לעסוק בחקלאות. בין מייסדי הכפר היו שלושה, ששמות משפחותיהם נמצאים בכותרת: שטקלמאכר (פירוש השם: "יוצר מקלות או קיסמים"), קנופמאכר ("יוצר כפתורים"), פולברמאכר ("יוצר אבקות", כנראה רוקח).

הזוג גרטנר עלה לארץ עם הוריהם ממינ־כן, ועמם הגיעה קבוצה של 30 מהגרים אח־רים שמימשו את רעיונם של שניים – דיויד טריטש בעל החזון, חברו של הרצל ושותפו לקונגרסים הציוניים, ואריך מוזס, שהביא לידי מימוש את רעיונותיו של טריטש. הרעיון שקדם למעשה היה להתיישב בדרך עצמאית ובלתי–תלויה במוסדות ובארגונים שהיו בארץ באותה תקופה וחפה מתרומו־תיהם.

מלכתחילה, היוזמה של טריטש הייתה יצירת משאבים לחקלאות משפחתית, ללא ערבות הדדית. אריך מוזס דאג להשגת המימון שהגיע ממקורות פרטיים, קנה אד־מות וארגן קבוצת מתיישבים – זו הייתה "העלייה החמישית".

היו אלה בני המעמד הבינוני הגבוה, רופ־אים שיצאו ממרפאותיהם, סוחרים מחנויו־תיהם, עורכי דין ממשרדיהם ובעלי מפעלים מלשכותיהם המפנקות, שהחליטו לשנות את חייהם ואת חיי משפחותיהם, לעזוב את "סיר הבשר" ולהגיע למולדת השכוחה.

עליית הנאצים לשלטון אילצה אותם לממש את התוכנית ללא שהיות. האדמה תחת רגליהם בערה מאנטישמיות ולמזלם הטוב, עדיין יכלו להוציא את הונם בשל־מותו ובכך מימנו את הקמת בתיהם ופיתוח הכפר על חשבונם הפרטי.

הם לא יכלו לבחור מקום טוב יותר – מרכז הארץ, כמטווחי אצבע מכפר סבא, רעננה ופתח תקווה. הם לא העלו בדעתם שהכפר שלהם יהיה מוקד לעלייה לרגל כמקום שמ־עורר כבוד לסדר ולארגון למופת.

העולים בחרו לעסוק בענף הלול וחלקם אף למדו את המקצוע בבית הספר מקווה ישראל, התמחותם והצטיינותם בתחום הפכו לשם דבר בארץ. לכל בית היה לול, אך השיווק נעשה במשותף דרך מכון תערובת וביצים בשם קואופרטיב "אל על". הייתה זו העזה כלכלית לכל הדעות, ללא עזרה חי־צונית, באחריותם של התושבים בלבד – והם הצליחו.

פיקוסים ברחוב המייסדים. פעמון אזעקה בכל קרן רחוב

למרות השותפות הכלכלית המתיישבים העדיפו להיקרא מועצה מקומית. לא רצו להיות מושב, שעצם שמו מעיד על דרך הת־יישבות סוציאליסטית, והם לא היו כאלה. אנשים שקולים ומחושבים, ה"יקים".

מרבית הבתים תוכננו על ידי האדריכל ריכארד קאופמן – והוא כיסה אותם בגגות רעפים המשתפלים מעבר לבית ונתמכים בעמודים סביבו, מותאמים לסגנון הבאו־האוס. רעיון חכם, מתאים לאקלים ארצנו, שומר מפני רטיבות הקירות בחורף ומגן מפני החום בקיץ, חבל שאין מיישמים אותו גם היום. בתים אחרים, שנבנו ללא גגות רעפים, עוצבו אף הם בסגנון הבאוהאוס, כפי שמתבקש באקלים הארצישראלי.

הייתה זו קהילה למופת שדאגה לרווחת תושביה עד כמה שניתן. מלבד מועצה, שנבחרה על ידי התושבים בדרך דמוקרטית, בנו גם צרכנייה, סניף בנק קטן, בית דואר ובריכת שחייה, ששמה יצא למרחקים בעי־דן שבו הייתה בכלל מותרות. תושבי הא־זור התקבצו ובאו אליה כמו התרנגולות אל פנכת הגרגירים.

תופעה ייחודית ומוזרה במקומותינו היה הפעמון שהוצב בכל קרן רחוב. זה לא היה פעמון רגיל, אלא חתך של צינור גלילי בעל קוטר 40 סנטימטר לפחות, עד כמה שזיכ־רוני עומד לי, שממנו השתלשל ענבל הפע־מון תלוי על חוט ברזל.

פעמון זה שימש בשעת הדחק לאזעקת התושבים, והרי הייתה זו תקופה "מבור־כת" נטולת תקשורת. בצדו של הפעמון היה לוח מודעות שכל מילותיו בגרמנית, אין מילה בעברית וגם אין צורך, הרי אנו אוטונומיה גרמנית לכל דבר וכולנו דוברי השפה, אין צורך להתאמץ וללמוד את שפת ה"ילידים".

זכור לי תמרור תנועה המתריע "Achtung" (זהירות). זר שנקלע למקום חשב לרגע שהגיע לכפר בגרמניה. מוכר

<<<

ביתם של ד"ר חנן ולוטה שטייניץ. מרכז תרבותי בפני עצמו

בריכת השחייה בשנת 1945. הייתה מרכז החיים בקיץ הלוהט

בית רוזנוב. נבנה בשנת 1934

וידוע הסיפור על שני בנאים יקים, שהע־בירו בלוקים מאחד לשני ובאוויר נשמעו המילים "ביטה שן" – "דנקה שן" ("בבקשה" – "תודה"), "ביטה שן" – "דנקה שן"...

התבדלותם של התושבים הייתה מושא לגיחוך בגלל שונותם, בד בבד עם הער־כה רבה לתרבות האירופית שהביאו עמם. עם השנים, נכתבו גם הודעות בעברית, אך השפה הראשית נותרה שנים רבות גרמנית. היום אין זכר לגרמנית ביישוב, בניהם של הייקים התערו לגמרי בסביבה ובעברית.

משרד החינוך הרים גבות

מתוך כורח, הקימו תושבי רמות השבים בית ספר יסודי עצמאי, שנתקל בהרמת גבות מצד משרד החינוך. הוא לא היה מן המוסדות המתוכננים של הכפר אולם בתי הספר היסודיים ביישובים השכנים לא ענו על הציפיות של הורי הילדים ברמות הש־בים. כמועצה מקומית יכלו להקים בית ספר עצמאי, לא לפני שניסו לשלוח את ילדיהם לבית ספר בכפר סבא השכנה, אך בגלל אי־לוץ שלטוני דאז נדחו ונדחקו בלית ברירה להקמת בית ספר בכפר.

מהלך זה לווה לא רק בתמיהה מצד משרד החינוך, אלא במלחמת גוג ומגוג לכל דבר. כשסיפר לי על התקופה הסוערת של אז, מסביר דן שטייניץ שמנהלי הכפר לא הביאו שום דוקטרינה מיוחדת חדשה, אלא ביקשו הוראה מסורתית ברמה מתקבלת על הדעת.

על פניו, תושבי הסביבה ראו בכך בדלנות והתנשאות, משום שמורות מהכפר ומחוצה לו נשכרו להקמת מערך הלימודים על חש־בונם הפרטי. משרד החינוך, בראשות השר זלמן ארן, בדק בציציות את רמת החינוך בבית הספר ובלית ברירה, אישר אותו ואף נאלץ לתמוך בו כמו בכל בית ספר אחר.

ביה"ס ניסה לקלוט ילדים מהסביבה וכמ־עט למותר להוסיף – הורים רצו לשלוח את ילדיהם אליו, אך כצפוי, ברוח הימים ההם, בשלטון הפוליטי הריכוזי שהיה, משרד החינוך ותנועת המושבים חסמו בפניהם את הדרך. אותה התבדלות פגה, נגוזה עם השנים, בית הספר נסגר וילדי המקום חזרו ללמוד בבתי הספר בסביבה.

הילדים, סיפרה לי יעל, סבלו מיחס מת־אנה מצד חבריהם בסביבה, והיו מושא ללעג על שום ארוחות העשר המתורבתות שהביאו מהבית ולבושם האירופי – מכנסיים מתחת לברך, נעליים עם גרביים גם בקיץ, שלא ייכנס חול בין אצבעות הרגליים, חס וש־לום.

הכינויים שהעולים מרמות השבים ובני כפר מל"ל ורמתיים הדביקו זה לזה לא תרמו ליחסי גומלין נוחים ונעימים: ה"אוסט יודן", כינוי הגנאי שבו השתמשו דווקא הגרמנים כלפי יהודים שהיגרו ממזרח אירופה לאר־צם, ובו ה"יקים" כינו את כל מי שלא היה כמותם, והכינוי שהדביקו לעולה מגרמניה, "יקה" (יהודי קשה הבנה), גם אלו הקשו על יצירת קשרי רעות בין בני היישובים.

ילד מרמות השבים, שהוזמן לארוחה בבית באחד היישובים בסביבה, התרשם קשות על ההרגלים השונים של הצברים, שלא ייחסו חשיבות לנימוסי השולחן. בספר זיכרונות ילדותו כותב דן שטייניץ, אביו של חבר הכנסת והשר לענייני אסטרטגיה ומודיעין וליחסים בין–לאומיים, דוקטור יובל שטיי־ניץ, ובנו של פרופסור חנן שטייניץ, המורה למוזיקה המהולל, על מנהגי השולחן בבי־תם: כילד קטן, חציל לא היה המנה המועד־פת שלו, וכשהושמה בפניו הצלחת עם הירק השנוא עליו סירב לאכול.

בני משפחתו המורחבת, כולל הסבים, שס־עדו יום–יום ביחד, אילצו אותו לאכול את הסגול המתועב, אך הוא עמד במריו ואחרי התנצחות מילולית נשלח לחדרו בלי ארו־חה, אבל עם הבטחה ואיום בצדה: החציל הנ"ל ימתין לו בארוחה הבאה.

הארוחות המשפחתיות בבית שטייניץ ואצל משפחות יקים אחרות (שר, איגל, רייפלד, פרץ, גוטשלק, סלוסצבר, קיבא, רוזנוב...) היו לא פחות מאשר טקס, שכמו נלקח מבית המלוכה הבריטי. מלכת אנגליה בוודאי הייתה שמחה לקבל את משפחות הייקים כנתיניה הנאמנים.

בבתים ברמות השבים היה מונח אחר כבוד סרוויס האוכל שהביאו המשפחות ממולדתם האחרת ובארוחות המשפחתיות, לכל סועד, בין אם הוא זאטוט ובין אם איש בא בימים, המתינה מפית בד מגוהצת ומעומלנת אשר שמו הפרטי רקום בשוליה. היא הונחה על השולחן כרוכה בחבק מוכסף, שגם עליו חרוט שם הסועד, ואין להחליף בין המפיות.

יעל מספרת על אביה, קלאוס גרטנר, שב־בוקר עבד בלול ואחרי ארוחת הצהריים נהג לקיים את המצווה המחייבת של "שלאפ־שטונדה". בין שתיים לארבע הכפר כולו היה שרוי בעילפון זמני, ציפור לא צייצה ותרנגולת לא קרקרה, והס מלהזכיר דפיקה בדלת של שכן מוטרד ומטריד. באותה שעה, בכפר מל"ל השכן, החיים המשיכו לדהור ללולים ולשדות, כי לא נחים לרגע, מנוחה היא בטלה, רק החלשים נחים באמצע היום.

כשקמו הייקים ממנוחת הצהריים חיכתה להם ארוחת ארבע, "קפה מיט קוכן", שאי־מא טראודל אפתה, לא קנתה, ורק אז חזרו לעיסוקים היום–יומיים. הם היו חרוצים לא פחות משכניהם הסוציאליסטיים, אך בדר־כם שלהם, רצו לשמר את תרבותם והצליחו בכך לאורך זמן.

ד"ר לנוירולוגיה מלמד מוזיקה

פנינת המקום הייתה "בית העם", שפעי־לותו משכה אליו את תושבי האזור. במקום ההתכנסות המרכזי נערכו אירועי החגים, קונצרטים ואספות בגרמנית. מרכז תרבותי בפני עצמו היה הבית של ד"ר חנן שטייניץ, שנבנה בשנת 1935.

אני זוכרת קונצרטים מוסברים מפי מי שהיה בגרמניה ד"ר לנוירולוגיה ובארץ החליט לאמץ את אהבתו למוזיקה כמקצוע. ד"ר שטייניץ הרצה על מוזיקה ולימד אותה ברחבי הארץ, וגאה הייתי להימנות עם תל־מידיו בבית הספר התיכון כצנלסון בכפר סבא.

אהבת המוזיקה הקלאסית שהייתה נפוצה בבתי הייקים ביטאה את היחס לערכי הת־רבות שהביאו אתם מגרמניה. דן שטייניץ סיפר לי על קונצרטים שהושמעו מתקליטי 78 סיבובים לדקה, שנערכו גם בביתם של

<<<

מכון תערובת של קואופרטיב "אל על". לכל בית היה לול, אך השיווק נעשה במשותף

הפולברמאכרים, ועל הידענות הרבה של ראלף, אבי המשפחה, ביצירות אמנות.

כמי שגרה בשכנות, ממש מעבר לכביש, זכורה לי במיוחד חוויית "החידון המוזיקלי", בעריכת יצחק שמעוני ואלון שמוקלר מ"קול ישראל". השנה היא 1960 וכחובבת מוזיקה קלאסית מושבעת, הוזמנתי לפאנל המשתתפים בחידון. נערה ביישנית בת 15 מתמודדת מול יקים יודעי דבר במוזיקה. פה ושם הוכחתי מעט ידע, לא הרבה.

כמה יפים ורגועים היו החיים אז בלי כל הבאזז התקשורתי והריאליטי של הטלוויזיה. בן גוריון צדק, אך זה לא עלה בידו.

בשעות הפנאי, מלבד ההאזנה למוזיקה קלאסית, היו גם מי שבילו את שעותיהם בחילופי זוגות, לא עלינו. המקום היה קטן, וההיכרויות אינטימיות. הכול שמועות, כמובן.

הם היו אנשים משכילים, שבצד עבודתם בלול ביום, התכנסו בערבים בבתיהם לחוגים ולהרצאות, בין השאר גם לפילוסופיה. בנו של דן שטייניץ, יובל, ינק כפי הנראה את הכמיהה לנושא מאמו, מינה שטייניץ-אשכנזי, אשר הייתה מורה לספרות ולפילוסופיה בתיכון.

למרות התכנסותם פנימה אל שבלולם המתבדל, בניהם של היקים התחילו ל"התבולל" בין הישראלים האחרים. אט-אט, תהליך ההתקרבות לחברה הישראלית שמחוץ לתחום היישוב השפיע והילדים הצטרפו לתנועת הנוער "מחנות העולים", שהייתה מזוהה עם מפלגת "אחדות העבודה" מייסודו של יגאל אלון. בתנועה, המחסומים נפלו וכור ההיתוך הפך את כולם לחברת נוער אחת.

בני רמות השבים "תרמו" לא מעט קרבנות במלחמת ישראל. נגע ללבי הסיפור על בן משפחה, שלא רצה להתגייס לצבא בחסות הוריו, והוחרם על ידי הכפר. משפחתו נאלצה לעזוב את הארץ בגין היחס המנדה.

בריכה לברווזים, בריכה לאנשים

קלאוס גרטנר יזם, הקים וניהל בהתנדבות במשך שנים את בריכת השחייה, היחידה בשרון באותם ימים. במימיה הכחולים והזכים היא הקלה מחום הקיץ הלוהט ורעננה את תושבי הסביבה, ילדי רמות השבים והסביבה למדו לשחות בה.

כיצד עלה הרעיון? בחצרם של הגרטנרים השתכשכו ברווזים ואווזים בבריכה, חשב קלאוס: אם לברווזים מותר ליהנות, מדוע שבני אדם לא יפיגו את חומם במי בריכה צלולים אף הם? ואכן, הבריכה הייתה מרכז החיים בקיץ הלוהט. אני זוכרת זקנות שוחות בעקשנות כמה וכמה "בריכות", וצעירים שהתקנאתי בתעלוליהם במים, ואני לא ידעתי לקפוץ "ראש", רק "נר".

גרטנר היה איש מרשים ויפה תואר, הדבר האחרון שיכולת לעלות בדמיונך שהוא לולן. הוא חייך תמיד אליי, ילדה פלבאית שכמותי משכונת הפועלים השכנה, ונראה לי כל כך עירוני הדור כבוד, אולי בגלל השפה הגרמנית שלא התקשרה במוחי לחיי כפר.

במהלך השנים, לא נשברו אבות היישוב תחת לחץ של יזמים להקים "קאנטרי קלאב" שהבריכה במרכזו. לא ולא, הם ידעו להסתפק במועט, היו מחושבים מאוד בכלכלתם ועל כן, גם לא יזמו עסקים במקום ולא התירו זאת לתושבים. כך הצליחו לשמור על איכות סביבתם, שעד היום שמעה יצא בכל הארץ.

ומה רוצה הגורל, מעדכן אותי דן שטייניץ, שבשעת כתיבת שורות אלו נפתח אזור מסחרי במקום בו היה מכון למיון ביצים, והאופי הכפרי נסדק כהוגן! היום רמות השבים הוא יישוב ככל היישובים, ומזה כמה שנים משתייך למועצה האזורית דרום השרון. נותרו רק הזיכרונות של בני המיישבים, שרציתי לחשוב שהם אימצו אורח החיים של הוריהם בגאווה, אך כפי הנראה, גם זה הולך ופוחת.

חלפה-עברה שעה ואני שטופה בזיכרונות עבר, הלכתי לדרכי תמהה אם אפגוש מי ממכריי הוותיקים, אם אכיר אותם בחלוף השנים, אם נעלה סיפורים מן העבר. ואני עדיין מייחלת לפגישה שכזאת.

רחוב המייסדים. זר שנקלע למקום חשב לרגע שהגיע לכפר בגרמניה

שיעורים לחופש

חידות בלי ציונים והסברים מאוירים להיסטוריה האנושית מסדרת "היה היה" לימי החום והקייטנות

בימים שבהם הלימודים בכיתות מתרחקים מתלמידי בתי הספר ואף נשכחו כליל בהנאת הקייטנות בחופש הגדול, אפשר "להניע את גלגלי" המוח באמצעות ספרים שנותנים חומר למחשבה. ב"יש בעיה! חידות למחשבה" נאספו אתגרים שהקוראים מוזמנים לפתור, לאמץ את כוחם בפענוח הבעיה, אבל יכולים להיעזר בפתרון כדי ללמוד משהו על אופן המחשבה.

סדרת הטלוויזיה "היה היה" הייתה פופולארית מאוד לפני כ–25 שנה, וגם היום היא יכולה למסור לילדים את המידע על העולם בדרך חביבה ונעימה, שיוצרת קרבה בין האדם הקדמון ובין ההומו סאפיינס של ימינו.

חומר למחשבה

"הספר 'יש בעיה! חידות למחשבה' זכה לשם זה מאחר שאנחנו שומעים מכל עבר, השכם והערב, כי 'אין בעיה' ואילו אני נרדפת תמיד על ידי בעיות שונות", מספרת פרופסור (אמריטה) רוּמָה פַלְק מהאוניברסיטה העברית, ילידת 1932. "מקורות ההשראה לספר זה, כמו גם לספרי הקודם, 'אתגרים לתאים האפורים', נובעים מהביוגרפיה שלי כולה.

"כבר כילדה אהבתי מתמטיקה ונהניתי מהאסתטיקה שבה ומהתמודדות עם בעיות שונות. כמורה במעברת הר–טוב בשנות ה–50', כתלמידת מתמטיקה ופסיכולוגיה, ואחר כך כמורה באוניברסיטה העברית, נהניתי לתבל את הדיונים באתגרי חשיבה רציניים ומשעשעים. גם ילדיי האי־שיים לא ניצלו מלהיחשף למנת החידות שלהם".

ב"יש בעיה!", ספרה של הפרופ' פלק, תוכלו למצוא אוסף חידות משעשעות בצד בעיות עמוקות יותר – מיעוטן אף רציניות להשחית. אל נא תראו בבעיות אלו מבחן ליכולתכם. בספר זה אין מחלקים ציונים. הכוונה בו היא לאַתגֵר, להציע חומר למחשבה ולהניע שרשרת של צעדים בדרך אל האור שבקצה המנהרה.

תמיד נעים להגיע לפתרון בכוחות עצמנו, אבל לא נורא אם "נתקעים". חשיבה מחוץ לקופסה עשויה לפרוץ את המחסום ולהוציא מהמבוי הסתום. במהלך ההתנסות, הקורא עשוי ללמוד לבדוק היטב את הנחותיו, לאתר "מוקשים" שנשתלו בנוסח הבעיה ולהתקדם לקראת פיצוחה.

לאחר התלבטות ראויה לשמה, אין כל רע בפנייה לפתרונות שהספר מציע. חלק מהם מפורטים, מפנים למקורות נוספים ולפעמים, אף רומזים להרחבות ולהכללות. תוכלו לבחור את הבעיות המושכות את לבכם – חידות לילדים, שאלות חזותיות או אולי בעיות מתמטיות בדרגות קושי שונות, היגיון, הסתברות וסטטיסטיקה. כדאי לא להירתע אף מהפריטים המסומנים בכוכבית כקשים, בתקווה שאת המאמץ, אולי גם את התסכול, יאזנו הסיפוק האינטלקטואלי והתובנה שבפתרון (בהוצאת ספריית פועלים – הקיבוץ המאוחד, 208 עמודים).

מסע מרתק לאורך ההיסטוריה

מי אינו זוכר את הזקן החכם עם הזקן הלבן שמוביל את האנושות מעידן לעידן בסדרה "היה היה"? הסדרה הייתה פרויקט אנימציה אדיר, ששודר בשנות ה–80' בטלוויזיה החינוכית והיה להיט ענק בקרב הילדים. מעבר להיותה אחת הסדרות המאוירות המצליחות ביותר של תקופתה, "היה היה" הייתה גם אחת מהיצירות הנבואיות החכמות והרגישות בהיסטוריה של האנימציה לילדים.

אלבר ברייה, שכתב, ביים וקריין את הסדרה המקורית (בצרפתית), ראה ביצירתו יעד עיקרי אחד: "לגרום לילדים לרצות לדעת, לגרות את הסקרנות שלהם". בספר, "האנציקלופדיה של היה היה – ההיסטוריה האנושית", המבוסס על הסדרה, מוביל אותנו הזקן החכם למסע מרתק לאורך ההיסטוריה.

בסביבה משעשעת ובעלת ערך חינוכי רב הוא מספר לילדים על כל האירועים החשובים שהטביעו את חותמם על תולדות האדם מימי בראשית, ימים שבהם היה דייר חדש יחסית בכדור הארץ, עד תחילת המאה ה–21.

דרך סיפורם של האדם הניאנדרטלי, האימפריות הראשונות, הוויקינגים, הרנסנס, תור הזהב, המהפכה הצרפתית, אביב העמים ומלחמות העולם, נפילת חומת ברלין ו–11 בספטמבר 2001 עוברים מסע מרתק המלווה באיורים עשירים ומגוונים, במידע וב"מילון הזקן החכם", שמסביר בבהירות מונחים מרכזיים בהיסטוריה העולמית (בהוצאת קלסיקלטת, 77 עמודים).

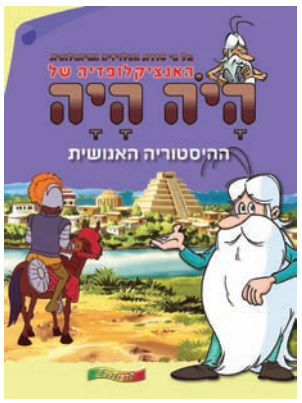

4 אונות

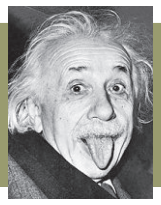

© עמוס צימרמן amosquitoz@gmail.com

תשבץ היגיון מס' 43

מאוזן:

1. איזה חליל מפנה כלים? (6); 4. הארסי מלחין (4); 8. (עם 20 מאונך) זה שיצא ממערכת יחסים בעד דלת (4); 9. תולש אסייאתית (ש) (6); 11. עץ במשהו לא מעובד שנכנס לשער הלא נכון (4,3); 12. (עם 10 מאונך) אחד ממנהיגי תנועת העבודה ארגן לצנונך סרבל (7,3); 13. בדיחת קפיצה (3); 15. בלתי ממותק בחבל לאסו כריזמתי (4,3); 18. רצה לעצמו בנות ידידותיות (6); 19. (עם 3 מאונך) היא איבדה אותו איפה שתולים את המעיל (4); 21."חיל הרגלים פה" הוא גידף (4); 22. משוחחים על יבש ורטוב (6).

מאונך:

1. התפצלות של בעל חדק וגמל (5); 2. כיפוף בגלל משחק שולחן (ש) (5); 3. ראו 19 מאוזן; 5. סרום פלא יוצא בזאת (5); 6. מדוע קילמר מוסיף מים? (5); 7. שכן נשא דברים בדרום אמריקה (כ"מ) (7); 10. ראו 12 מאוזן; 13. קוף יאגור כוחות עם מנה אחרונה (5); 14. תחזוק לאורך זמן של נחמן וקרן (5); 16. אנקול יחפש להרים ידיים (5); 17. מי באיבר נשי כשבוחרים לא להעניש (5); 20. ראו 8 מאוזן (4).

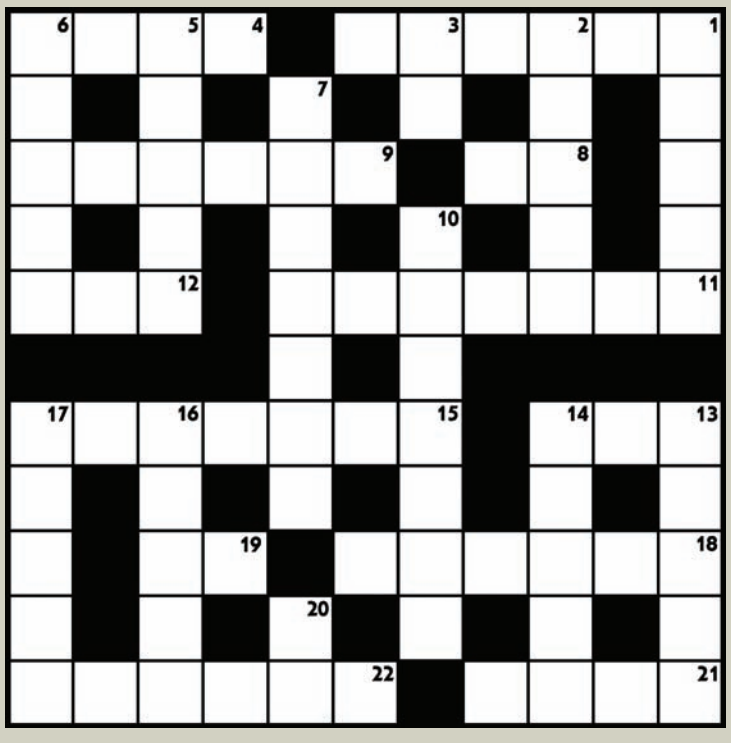

תשובות לתשבץ מס' 42:

מאוזן: 1. פיקולו; 4. הנדל; 8. פרוד; 9. קוריאה; 11. גול עצמי; 12. ברל כצנלסון; 13. קרש; 15. ללא סוכר; 18. נחמדות; 19. מתלה; 21. חירף; 22. מדברים.

מאונך: 1. פילוג; 2. קיפול; 5. נסיוב; 6. למהול; 7. סורינאם; 13. קינוח; 14. שימור; 16. ויתור; 17. רחמים.